

مؤلف: عبدالرشید تریز

تريز، عبدالرشيد، ۱۳۴۷ -

چند همسری از دیدگاه اسلام / مولف عبدالرشید تریز.

مشخصات نشر: تهران: نشر احسان، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۴۴۹ ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۲۶-۰۳۷-۷

موضوع: زناشویی (اسلام)

تعدد زوجات - جنبه‌های مذهبی - اسلام

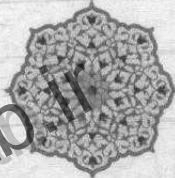
تعدد زوجات (فقه)

تعدد زوجات - جنبه‌های روان‌شناسی

رده بندی کنگره: ۵/BP۲۵۸

رده بندی دیویی: ۷۲۵/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۳۳۲۷۵

www.ketab.ir

چند همسری از دیدگاه اسلام

www.ketab.ir

مؤلف: عبدالرشید تریز

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: مهارت

شمارگان: ۲۵۰ نسخه

نوبت چاپ: اول-۱۴۰۲

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۲۶-۰۳۷-۷

چند همسری از دیدگاه اسلام

۱۰۲۵۴۰ ریل ۳۰۰۰۰۰۰۰
بیراهسان

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، زوبروی دانشگاه تهران،
پاساژ فروزنده، شماره ۴۰۶. تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴

www.nashrehsan.com

فهرست

۱۳	پیشگفتار
۱۷	مقدمه
۳۸	دکتر مصطفی سبانی رحمته الله علیه گوید:
۳۹	سید رشید رضا رحمته الله علیه گوید:
۴۱	ابو جعفر منصور و امام ابو حنیفه رحمته الله علیهما
۴۳	بخش اول: تاریخچه ی چند همسری
۴۶	چند همسری نزد اقوام و ملل دیگر
۴۹	چند همسری در آیین یهود
۵۱	چند همسری در آیین مسیحیت (۱)
۵۳	چند همسری در آیین مسیحیت (۲)
۵۳	طایفه «مورمون»
۵۵	چند همسری نزد اعراب جاهلیت
۶۱	بخش دوم: نگاهی اجمالی به چند همسری در اسلام
۶۹	چند همسری؛ در دام اندیشه ای افراطی و عملکردی تقریبی
۷۴	اصل در اسلام تک همسری است یا چند همسری؟

- اولین استدلال: ۸۵
- دومین استدلال: ۸۷
- سومین استدلال: ۹۱
- بخش سوم: تبصره‌ی تعدد زوجات برای ضرورت است** ۹۵
- تفاوت تجویز نسخه چند همسری ۹۸
- غرض غایی ازدواج و رابطه‌ی آن با چند همسری ۱۰۲
- ترک فرض به بهانه‌ی عمل بر سنت ۱۰۸
- بهانه‌ی احیای سنت نبوی ۱۱۲
- مقایسه‌ای میان مسلمانان گذشته و حال / واقعیت و خیال ۱۱۴
- آزادی زنان: ۱۱۶
- بانوان صدر اسلام ۱۲۴
- بخش چهارم: شرایط چند همسری در اسلام (۱)** ۱۲۹
- ۱- عدالت: ۱۳۶
- ۱-۱ عدالت در مسکن: ۱۴۰
- شرایط مسکن: ۱۴۲
- ۱-۲ تقسیم شبانه روز (قسم، میت): ۱۴۵
- موارد سقوط قسم: ۱۵۵
- معاوضه‌ی حق قسم (خرید و فروش نوبت) ۱۵۶
- ۱-۳ عدالت در مسافرت: ۱۵۶
- ۱-۴ رعایت عدالت در غذا و پوشاک: ۱۶۰
- ۱-۵ عدالت در تأمین نیازهای عاطفی و روانی: ۱۶۰
- ۱-۶ رعایت عدالت میان فرزندان: ۱۶۴

- ۱-۷) رعایت عدالت در تفریح : ۱۶۶
- ۱-۸) رعایت عدالت در مقاربت (همبستری): ۱۶۶
- ۱- قلب: ۱۶۷
- ۲- اتفاق خواب: ۱۶۸
- ۳- مقاربت: ۱۷۲
- توصیه‌هایی برای مردان چند همسر ۱۸۵
- بخش پنجم: شرایط چند همسری در اسلام (۲)** ۱۸۹
- ۲- نفقه: ۱۸۹
- دلایل وجوب نفقه: ۱۹۰
- ۳- تعداد همسران (نصف) چند همسری، ۴ همسر: ۱۹۶
- ۴- توان مدیریت: ۱۹۷
- ۵- عدم جمع بین محارم: ۲۰۱
- بخش ششم: اسباب و انگیزه‌های تعدد زوجات** ۲۰۵
- ۱- عقیم بودن همسر: ۲۰۶
- ۲- بیماری مزمن زن: ۲۰۸
- ۳- صله رحم: ۲۰۹
- ۴- سرپرستی ایتام: ۲۱۰
- ۵- بازگرداندن مطلقه: ۲۱۰
- ۶- کثیر السفر بودن: ۲۱۱
- ۷- مبعوض داشتن همسر اول: ۲۱۲
- ۸- دلباختن به دیگری: ۲۱۴
- ۹- علاقه به فرزند زیاد: ۲۱۵

پیش‌گفتار

اسلام در ذیل تاریخ پرشیب و فراز بشر در بستر مستمر بعثت‌ها و امت‌ها؛ بخصوص ادیان و امت‌های ابراهیمی؛ به‌عنوان آخرین، جامع‌ترین و شمولگراترین دینی است که از جانب خداوند به انسان هدیه داده شده است. یکی از شاخصه‌ها و نشان‌واره‌های مهم و درخور توجه این دین و امت که آن را از سایر ادیان و امت‌های ابراهیمی متمایز می‌سازد «تمدن‌سازی» آن است. طبیعی است که از مبعی تحقق خارجی این شاخصه و بروز و ظهور آن این بود که اسلام در همه‌ی عرصه‌های زندگی نقش موضوعی و محوری داشته باشد تا بتوانند به بهترین نحو ممکن و به زیباترین و جذاب‌ترین شکل ممکن، در تحقق یک تمدن متعالی و فوق‌العاده انسان، عمل کند که قطعاً تاریخ اسلام به‌درستی، به صحت و اتقان این مدعا گواهی می‌دهد.

یکی از نهادهای اجتماعی / تمدنی مهمی که اسلام با مرکز ثقل قرار دادن آن، بدان در تمدن‌سازی محوریت بخشید، نظام خانواده بود. نظام خانواده به اعتراف همه‌ی متفکران قدیم و جدید، مسلمان و غیرمسلمان، اولین و زیرساختاری‌ترین هسته‌ی اجتماع بشری است که تمدن‌های بزرگ، از آن نشأت می‌گیرد. نظام خانواده دارای مؤلفه‌های متنوع و پیچیده‌ای است که همه‌ی آن‌ها توبرتو و در هم تنیده و یکی مهم‌تر

از دیگری است، به گونه‌ای که هیچ کدام از آن عناصر و مؤلفه‌ها، به طور مطلق بی‌نیازی از دیگری نیست؛ و نبود هر کدام، قطعاً به تزلزل بخشی از عناصر و مؤلفه‌های دیگر منجر و منتهی خواهد گردید.

یکی از این مؤلفه‌های مهم که اسلام بدان با نگاهی ایجابی توجه جدی نموده است اصل «چندهمسری» می‌باشد. گرچه موضوع چندهمسری از موضوعات امضایی در اسلام بوده و نه تأسیسی و ابتکاری، اما قرآن به آن با نگاهی ایجابی و مثبت موضوعیت و محوریت بخشید و در مرکز ثقل شرعی و حقوقی قرار دارد.

چندهمسری امری است که دارای پیشینه‌ی تاریخی بسیار متمادی در بین اقوام ملل مختلف، بالخصوص اعراب پیشین از اسلام و اساساً در میان پیروان ادیان ابراهیمی و قبل از آن بوده است؛ که به مرور زمان و با فاصله گرفتن از عصر بعثت هر پیامبری از چارچوب و قیودات خاص خود خارج شده و دچار بی‌قیدوبندی گردیده است؛ اما اسلام با آمدن خود آن را از بی‌قیدوبندی خارج نموده و در چارچوبی قانونمند امضاء و تثبیت و متجلی‌اخته است که در نتیجه آن عزت و آرامش زن از یک طرف استحکام و پایداری روابط زناشویی از طرف دیگر می‌باشد.

با این بیان به روشنی به این نتیجه دست یافتیم که هرچند موضوع چندهمسری یک موضوع تأسیسی و ابتکاری در اسلام نیست اما کوچک‌ترین تردیدی نمی‌توان به خود راه داد که آن از موضوعات تأثیرگذار در پاره‌ای از شرایط خاص و ویژه در نگاه اسلام نسبت به زندگی زناشویی است و یکی از بسترهای درخور توجه برای استحکام و پایداری زندگی زناشویی است که در پاره‌ای جوامع، حلال مشکلات خواهد بود و اگر چنانچه شرایطی را که الله تعالی در جاودان کلام خویش وضع نموده، رعایت نشوند، قطعاً مشکل ساز خواهد شد؛ که در این زمینه نویسندگان بسیار محترم و ارجمند کتاب (دامت برکاته) به پاره‌ای از این موضوعات و موارد بسیار مهم به نیکي و درستی پرداخته است.